Суд Босне и Херцеговине
Суд Босне и Хепцеговине

Број: С1 3 Иж 043843 22 Иж
Сарајево, 07.09.2022. године

Суд Босне и Херцеговине, у вијећу Апелационог одијељења састављеном од судија Весне Трифуновић, предсједнице вијећа, Срете Црњака и Динке Бешлагић Човрк, чланова вијећа, одлучујући о жалби СПС - Социјалистичке партије Српске, изјављеној против Одлуке Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, број 05-1-07-5-3894/22 од 25.08.2022. године, у предмету вођења плаћене политичке кампање прије службеног почетка изборне кампање, у нејавној сједници, одржаној дана 07.09.2022. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Жалба се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Одлуком Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, број и датум наведени у уводу, утврђено је да је политичка странка СПС - Социјалистичка партија Српске одговорна што је Душко Милетић кандидат ове политичке странке путем друштвене мреже Facebook водио плаћену изборну кампању прије службеног почетка изборне кампање, па јој је изречена новчана казна у износу од 1.500,00 КМ.

Против наведене одлуке жалбу је изјавила Социјалистичка партија Српске због повреде одредаба поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примјене материјалног права. Наводи да из образложења побијане одлуке произилази да је одлука заснована на одговору који је Централној изборној комисији БиХ доставила компанија Мета (Facebook) у коме наведена компанија објашњава поступак објаве спонзорисаног садржаја те указује да се из одговора може само утврдити поступак објаве путем ове друштвене мреже, али да одговор не садржи податке и доказе о идентитету оглашивача или овлаштеног лица за оглашавање путем ове друштвене мреже па се не може потпуно и правилно утврдити чињенично стање и извести закључак да је Душко Милетић путем ове друштвене мреже водио плаћену изборну кампању. Истиче чињеницу да на друштвеној мрежи Facebook егзистира спорна страница, али да Социјалистичка партија Српске, као и њен члан из Приједора Душко Милетић немају никакве везе са овом страницом, нити Социјалистичка

партија Српске располаже са сазнањима ко је власник и администратор спорне странице, те ко плаћа њене објаве на горе наведеној друштвеној мрежи. Указује да треба имати у виду да су садржаји емитовани путем друштвених мрежа подложни злоупотребама јер се налазе у „сивој зони" а како би се са сигурношћу могло утврдити када је неки материјал објављен, ко га је објавио и ко је одређену објаву фмансирао.

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине доставила је овом суду одговор на жалбу у којем је предложила да се изјављена жалба одбије као неоснована.

Испитујући ожалбену одлуку у оквиру жалбених навода, апелационо вијеће је одлучило као у изреци из сљедећих разлога:

Жалба није основана.

Из стања списа произилази да је Централна изборна комисија Босне и Херцеговине, дана 18.07.2022. године, путем поште примила од Transparency International Bosne i Hercegovine информацију у којој се наводи да је кандидат политичке странке Социјалистичке партије Српске, Душко Милетић, извршио плаћање спонзорисаних објава путем друштвене мреже Facebook у законом забрањеном периоду, те да је на тај начин ова политичка странка поступила супротно одредбама члана 16.14 став (3) Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20,38/22 и 51/22). Уз информацију је приложен и screenshot (снимак) спонзорисаних објава.

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је, имајући у виду одредбу члана 6.2 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине, у поступку испитивања формално правне стране поднеска утврдила да је исти допуштен, али да је поднесен од неовлаштеног лица из којих разлога је у смислу члана 6.2 став (2) и (3) Изборног закона Босне и Херцеговине предметни поднесак цијенила као иницијативу за покретање поступка и поступак водила по службеној дужности.

Надаље, поступајући по наведеној инцијативи, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је, у складу са законском процедуром, актом број: 05-1-07-5-1227-2/22 од 20.07.2022. године затражила изјашњење на предметну објаву од политичке странке и кандидата Душка Милетића.

Политичка странка Социјалистичка партија Српске и њен кандидат Душко Милетић су у свом изјашњењу навели да на друштвеној мрежи егзистира страница „Душко Милетић - Duško Miletić" али да ова политичка странка ни Душко Милетић немају никакве везе са наведеном страницом нити имају сазнања ко је власник и администратор спорне странице и ко плаћа ове објаве.

Имајући у виду наводе из изјашњења политичке странке Социјалистичке партије Српске и њеног кандидата Душка Милетића, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине се обратила представницима Мета компаније за Балкан (Facebook), ради разјашњења ствари у поступку и утврђивања да ли је Душко

Милетић приликом спонзорисања објава на друштвеној мрежи Facebook приложио идентификацијски документ те на који начин је утврђен његов идентитет будући да је на предметним објавама писало „Paid for by Duško Miletić“.

У одговору који су представници компаније Мета (Facebook) доставили Централној изборној комисији, између осталог, садржано је сљедеће: „За објаву спонзорисаног садржаја потребно је приложити доказ о идентитету. За потврду идентитета мора бити укључена двофакторска провјера те да је потребно доставити важећи идентификацијски документ са фотографијом, два додатна документа издата од надлежног органа државе пребивалишта и овјерени образац изјаве о прихватању услова кориштења који се може скинути са Facebook странице. Поднесени идентификациони документи морају бити издани од државе у којој се приказују објаве а посебно оне које се тичу избора или политичког оглашавања. Службени идентификациони документ се узима за потврду идентитета који се такође користи и за откривање и спријечавање крађе идентитета. Оглашивачи који желе поставити огласе који се тичу предстојећих избора или политичког оглашавања, морају имати бар једну особу овлаштену за вођење њихових огласа којој је такође потребно потврдити идентитет.”

С обзиром на овако утврђено чињенично стање, по оцјени суда, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је правилно закључила да су спонзорисане објаве постављене од стране Душка Милетића, као и да је политичка странка Социјалистичка партија Српске - СПС одговорна за кршење одредбе члана 16.14 став (3) Изборног закона Босне и Херцеговине, јер је Душко Милетић, кандидат ове политичке странке, на свом Facebook профилу водио плаћену изборну кампању прије службеног почетка изборне кампање.

Наиме, из текста наведених објава ИД броја: 1237706350390907, који гласи: *Спремни смо за кампању у коју улазимо са слоганом Српска изнад свега* “и текста ИД броја: 327885832772020, који гласи: „*Још боље и још јаче у нове побједе",* произилази да спонзорисане објаве у свом опису и садржају показују промоцију програма ове политичке странке и њега као кандидата и то у периоду када је забрањено вођење плаћене изборне кампање и плаћеног јавног оглашавања у смислу члана 16.14. став (3) Изборног закона БиХ.

У конкретном случају, на спорним објавама Facebook Ad Library, је наведено да су исте спонзорисане и плаћене од Душка Милетића, кандидата политичке странке Социјалистичка партија Српске - СПС, што је неспоран доказ вођења плаћене изборне кампање.

Подноситељ жалбе је у смислу члана 19.9 став (1) тачка т) Изборног закона БиХ одговоран за поступке кандидата у изборном процесу, које је предложио и који су овјерени за учешће на Општим изборима 2022. године, јер као такви и представљају политичку странку Социјалистичку партију Српске - СПС.

Неосновани су наводи подноситеља жалбе да је „ *Одлука Централне изборне комисије Босне и Херцеговине заснована на одговору који јој је доставила компанија Мета (Facebook) у коме објашњава поступак објаве спонзорисаног садржаја".* На неоснованост навода указује чињеница да је на

спорним објавама наведено да су спонзорисане и плаћене од Душка Милетића, кандидата политичке странке Социјалистичка партија Српске - СПС, што је доказ вођења плаћене изборне кампање прије службеног почетка изборне кампање.

Неосновани су наводи подноситеља жалбе ,,*да се из одговора компаније Мета (Facebook), може утврдити само поступак објаве путем ове друштвене мреже јер исти не садржи податке и доказе о идентитету оглашивача или овлаштеног лица за оглашавање путем ове друштвене мреже ".* Наиме, Централна изборна комисија БиХ је одговор представника Мета компаније за Балкан узела само као конфирмацију већ утврђених чињеница будући да су спорне објаве биле спонзорисане и да је писало: „Paid for by Duško Miletić".

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине има одговорност да овакве појаве спречава и не дозволи вођење плаћене изборне кампање прије службеног почетка изборне кампање свим овјереним политичким субјектима.

Одредбом члана 16.14 став 3. Изборног закона БиХ прописано је да је забрањено вођење плаћене изборне кампање путем електронских и принтаних медија или **било којег облика плаћеног јавног оглашавања**, осим одржавања интерних скупова органа и статутарних тијела политичких субјеката у периоду од дана расписивања избора до дана службеног почетка изборне кампање.

Описаним поступањем жалилац је прекршио одредбе члана 16.14 став 3. Изборног закона БиХ, па му је правилном примјеном одредби члана 6.7 став (1) тачке 1) и члана 19.9 став (1) тачка т) Изборног закона БиХ изречена новчана казна у износу од 1.500,00 КМ, која је близу минимума прописане новчане казне (1.000,00 КМ).

С обзиром на наведено, по оцјени овог вијећа, побијана одлука Централне изборне комисије Босне и Херцеговине је правилна и законита, а жалба неоснована, па је исту, примјеном одредбе члана 81. став 1. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине (Сл. гласник БиХ бр. 19/02 до 74/10) ваљало одбити.

ПРЕДСЈЕДНИЦА ВИЈЕЋА

Судија

Весна Трифуновић